

The Hot Potato

— og diplomatisk herferð.

Lóggevandi, dómandi og úttinnandi valdið innan føroyska vinnulivsstýring grætur so sáran um tær sundsteinsku situatións-rapportirnar (uttan situatiónsfornemmils), ið boða frá, at alt stendur so fullkomiliga í botni í sambandi við samráðingar »føroyinga« við EEC um eina handilsliga avtalu.

Hesin átti heldur at litið aftur um bak og hevði tá har møgulega í egnum skuffum funnið eina meginsorsøkina til at vit ikki koma úr stað í samráðingum okkara við EEC. Ti neyvan hevur nakar eftir einum bili gjørt føroyingum størri bjarnatænastu enn teirri, ið Birgir D. loysti úr lagdi fyrri ikki so langari tíð síðani. Avleiðingarnar, ið stóðust av at eitt flogfar við vesturtýskum harrafólki hjá einum av størstu rávørurkeyparunum hjá Føroya Fiskasølu (ein av rerurspolitisku konsernum við multinationalum ørmum) saman við vesturtýskum »doktarum« og vísindafólki kom heim á klettarnar við tí úrsliti at ein proklamatió varð send út: fyrst og fremst Europa runt, men síðani eisini verðina runt: Vesturtýskarar keypa eftir hendan dag ikki ein stert, ið er tikin sunnanfyri 60. breiddarstig!

Óg sum um hetta ikki var nóg mikið, so verður hetta isolatiónspolitiska makverkið »fullgjørt« við heldur ivasomum konklusiónum frá hálvalmennum felagsskapi, ið sigst hava funnið heimsins reinasta sjógv.

Henda stupida stíngan dalkin í ryggin á at kalla øllum skandinaviskum, serliga donskum og europeiskum fiskivinnu-interessum, tað bæði á sjógvi og landi, tað man fara at verða mesta orsökini til at vit hava rent høvði í ein solidan vegg niðri í EEC.

Av sera, sera góðum grundum kann eingin ábyrgdarpolitiskur myndugleiki og tá serliga ikki danski fiskimálaráðharrin stuðla nøkrum, ið líkast avtalum, føroyingum til fyrimunar, einum fólki ið hevur borið seg so illoyalt at mótvægis eitt nú donskum fiskivinnu-myndugleikum, danskari, skandinaviskari og europeiskari fiskivinnu — alt yvir ein kamb.

John
Smith
skrivur

Spiskur vinkul kanska — men debat um EF, var tað ikki tað, ið sóknast varð eftir?

Apropos so bakvent tað ljóðar so kom sandmaðka-filmurin væl við í politiska tjakinum í valárinum 88.

— Í øllum førum, so var hann eitt vælkommið argument í politiska kjakinum hetta ári, tá útflutningstølini »raslaðu« í botn, meðan stórir partar av útflutninginum stóðu »frystir í Hirtshals«.

— Heppið samantref, tá útflutningstølini fyrri 89 (við ella uttan sandmaðk) hækkaðu bæði í vekt og virði orsaka av at gloymdi 1988-útflutningurin nú varð taldur við, og vórðu nýtt sum argumentation fyrri væleydnaða neyðtøkupolitikki Sundsteins: HESIN POLITIKKUR, SUM Í 1989 FLUTTI 605 MILL. SKATTAKRÓNUR TIL NIÐURGJALDING AV SKULD, YVIRTREKTUM RAKST- RARKREDITTUM, RENTUM AV 70% FØR- HONDSFIGGING Í 1/4 TIL 1/2 ÁR OV NOGV OG FRYSTIGOYMSLU- LEIGU V.M. TIL FØR- OYSKA VINNULIVS- STYRING OG BANKA (BANKAR) HENNARA!

— Tilvild? Kanska?

Er blokkur ein tilvild?

Óg Føroya fiskasølu- puljan millum frælsa marknaðin og framleiðslu- virkini, er hon eisini tilvild — nei, eg spyrji bara, eftir- sum eg eri vórðin spurður sjálvur.

At hugsa sær — ein fyr- tóka, ið av botnfiska- stovnunum undir Føroy- um evnar ein 0,8 mia. um- setning um árið og sum fær 0,6 mia. í studningi, at henda kann fara so vitt í frelstari yvirmeting av »egenfortræffenlighed«

sum tað, ið gjørt varð við: »SUNNANFYRI 60“- PROKLAMATIÓNINGA.

Diplomatisk herferð — ella ein so stórir brøllari, at tað verður ein spurningur, um hetta bótist aftur í bræði.

Jú, so sanniliga, stud- ingurin til blokkfram- leiðsluna hjá F.F. er eitt heitt epli.

Men í EEC-regi man tað fara at verða ein spurningur um ikki henda »vaðan í klossum« tvørtur um øll europeisk áhuga- mál. Fiskivinnulig áhuga- mál, ið kunnu teljast í fleiri mia. kr. upphædd- um, logið, um hetta ikki er primera orsøkin til full- koma stagnation í okk- ara samráðingum við EEC.

Óg sum rosanin í pýslu- endanum, so hava vit ein bankastjóra, ið er sann- færdur um, at tað nú er uppá tíðina og neyðugt at fusíonera (tað hann ann- ars segði var sera líkt tí, sum í vikuni framman- undan varð sagt í SvF av fyrrverandi limi í Ráðgev- andi nevndini fyrri Fø- royar), ein kundi freistast til at sagt: to sjæle en tanke.

Í einum landi, har maxi- mal og total fusíonering var eitt faktum 20—25 ár áðrenn begreibið í heila tik- ið gjordist kent og in mill- um manna í øðrum lond- um, her hava vit so eisini ein bankastjóra og fyrr- verandi lim í Ráðgevandi nevndini fyrri Føroyar, ið ikki enn hava fingið so frægt av vinnuligum inn- liti, at teir eru vörnir varugir við, at vit her í landinum hava eitt virki (siger og skriver eitt) og so eini 20 produktiónsstøð (blokkvirki). (Antakilig komu tað 20 virki, tí at tað ikki tá og ikki fyrr enn so við og við gjordist

møguligt at pulja arbeids- megina (so sum hetta nú er gjørligt), tí tað vóru ongir vegir, ongir tunnlar, ongir ferjur, tað var ongin infrastrukturur). — Hesin verður nú »kriminaliserað- ur«, tí at hetta er politiskt opportunt, meðan rakst- rarróp verða brúkt at grýta eftir øllum, ið vinna sær til dagin og vegin við at umseta sín kunnleika og sína arbeidsorku.

Lønsemi?? hevur tað aldri verið brúk fyrri fyrr

enn nú —.

Studningur er eisini »lønsemi« í heili 20 ár hjá føroyskari vinnulivsstý- ring!

— Tað er bert ein sek- tor, ið tað er móguligt at fusíonera, tað eru 2 og 1/8 banki við fleiri deildum enn tað eru blokkvirki í øllum landinum. Lønsemi, jú, so leingi fólkið vil lata bankunum útvíð sekstús- und krónur pr. høvd fyrri at umsita okkara pening, fleiri 100 mill. kr. um árið.

Tað hevði hjálpt uppá landshúsarhaldið, høvdu vit fingið ein landsbanka í staðin, tað er so púra greitt, meðan loysnin í fiskivinnuni reint logiskt verður — ikki fusíon — men expansión — ella meira fatuligt, sorla monopol!

J.S.

